

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK.

A SZABADAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTULAJDONSÓK ÉS KOCSMÁROSOK EGYLETE, — TOLNÁRMEGYEI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK EGYESÜLETE
AZ ARADI PINCÉR SEBÉLYZŐ- ÉS ELHELYEZŐ EGYLET HAVITALOS LAPJA.Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és laptulajdonos:
Flór Gyöző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Az alkoholizmus.

Szemébe kell néznünk annak a mozgalomnak, mely társadalmat és államot szólit sorompóba az alkoholizmus leküzdésére. A mozgalomnak nevelő hatása van, mert első sorban harcra száll a részegkedés ellen. De hadat üzen annak a pálinkának is, amit a nép fogyaszt; annak az italnak ugyanis, amely egészségtelen és hovatovább fogyasztva, fonkretezi az élet erejét. Ezt az italt olcsón állítják elő és mert a a nép a tiszta párlatokat nem fogyasztja, mert neki drágák, hát az olcsó kotyvalékra van utalva. Kevés pénzért azonban drága árut nem lehet adni. Ez régi igazság.

A mozgalomnak legujabban aktualitást adott az az értekezlet, amelyen *Andrássy Gyula* gr., Magyarország belügyminisztere is részt vett és nagyszabású beszédet mondott az alkoholizmus ellen és annak leküzdése mellett. A belügyminiszterünkben megszólalt a gondos államférfi és egybefoglalva mindazt, amit eddig már többször hallottunk, saját egyniségével sulyt akart adni a — lappangó mozgalomnak. És ha az alkoholelles mozgalom apostolai az egyébként nehezkésen haladó agitációjuk érdekében ezt az eredményt várták, hát akkor céljukat el is érték. Várakozásukban nem csalódtak. A magyar belügyminiszter szavának van sulya még akkor is, ha egyébként csak akadémikus értékkel bír is. Az adott körülmények közt nem tulajdonítunk a belügyminiszter ur nagy szózatának a legjobb akarat mellett sem más jelentőséget, mint tisztán elméleti, akadémikus értékét. Mert a magyar nép boldogságát nem az adja meg, ha nem fogyaszt szeszest italokat, sem az, ha a szeszest italok gyűlöletével igykeznek őt boldogítani, hanem egészen más eszközöket kellene alkalmazni, amit az alkoholelles mozgalom — egyébként igen tisztelretémelő apostolai — jónak találnak elhallgatni.

És engedjék meg az alkoholelles mozgalom vezetői, hogy egy kis személyesztükre figyelmeztethessük őket. Mert kapják ki a népelet tengernyi bajiából éppen az alkoholfogyasztást, amit ugy állítanak oda, mint a népelet egyesegyedüli és kizárólagos megrontóját. Hiszen itt van elsőörban a nép élelmezési ügye. Mindenesetre fontosabb

kérdés ez az emberi életre, mint az, hogy néha-néha, ha módjában van, egy kis szeszest italt is elfogyaszson, vagy pedig mellőzze azt. Mondják meg, hogy miért nem árt a szeszest ital a jól táplált testnek és miért a rosszul tápláltnak?

Ha erre felelnek, akkor elismerik, hogy elsőörban gondoskodni kellene, hogy a magyar nép jól táplálkozhassék, mert akkor a jó és tiszta ital sem fog neki ártani. Itt természetesen az italfogyasztásnak azt a mérvét és módját értjük, amelyel ny nem történik visszaérték. Minden tulságba vitt dolog többekévesé árt.

Ez világos és tapasztalt dolog. Ha többet eszünk, mint a mennyit gyomrunk elbir, könnyen elrontjuk a gyomrunkat. Ha többet iszunk, mint a mennyit elbirunk, káros következmények, sokszor végtetések is származhatnak belőle. De sohasem fog annyira ártani a jól táplált, a munkában el nem ernyed, egészséges lakásviszonyok közt élő és az időjárás követelményeinek megfelelően öltözködő embernek, mint annak a szegény felebarátunknak, ki szegénységénél fogva mindent nem ismeri és nélkülözni kénytelen.

Tisztelt Apostol urak! Tessenék az elémiszter ursorát és az élelmiszerek nagy fogyasztási adóját megszüntetni, hogy a nép jobban táplálkozhassék és akkor nem fog az italtan hiánypótlást keresni, hanem a tisztességese kétkészhez fog egy tisztességes pohár bort vagy sört elfogyasztani és kezünk adjuk rá, hogy nem fog neki megártani. Hiszen erre meg van a jó példa a jobb viszonyok közt élő felebarátainkúál. Itt tessék ezt a humanusan gondolkodó agyat és a szegény nép javáért annyira dobogó nemes szívet aktióba vinni és — bocsánat a kifejezésért — ne üzzenek szemfényvesztést.

Ha vannak káros következményei az alkoholnak, amiket annyira leplezetlenül és ridég meztelenségében elég lelkesek és bátrak feltárni, tessék az alkoholizmus okait éppoly bátran és leplezetlenül kutatni és kimitatni és azután ezeknek az okoknak meg-szüntetésére éppoly lelkesütni és öszintén törekedni.

Legjobb meggyözésünk az, hogy az alkoholizmus nem ok, hanem okozat, a nyomor kétségtelen kisugárzása.

De van egy szerény kérdésünk a tisztelt belügyminiszterünkhöz. Vajjon a tisztelt kollégáját, a penzügyminiszter urat meggyözte-e nagyszabású beszede azírt, hogy ezentel nem fog kiadni annyit italméresi engedélyt, mint az eddig tette? Mert boldog boldogtalan kap italméresi engedélyt, tehát derűboruszaporítják az ugynevezett vívásra való alkalmat. Italméresi engedélyre van a szalócsnak, a fuzseresnek, a pálinkamerőnek, a sajtosnak, a csemegéizletnek, a drogeriának, a hentesnek és a jó ég tudja, még kinek nem. De akinek még nemes, az még nem folyamodott érte. Hát mirevaló az italuzástást ennyire decentralizálni? Minek a szesz-fogyasztásra annyi alkalmat nyujtani? Megmondjuk t. miniszter ur! Azért, hogy az állam többet harcolhosszon. Ha áll az, hogy az alkohol butítja, pusztítja és erkölceseiiben megmetéylezi az alsóbb népretegeket, akkor mindennek a nyomoruságnak maga az állam a jól számított vámszedője.

Öszintéséget kérünk, tisztelt Urak!

A könnyelmű adósságcisinalás.

— A kocsmái hitel. —

A vendéglős-iparban nagy helyet foglal el a vendégek adósságcisinalása. A jégszekrény oldalai, az ajtók, az üveg-edény állványdeszkái egész számtalan példakál vannak teleírva és ha az illető kontóra szánt hely betellett, akkor beírjuk a „noteszbaa, régi helyeről akkor a sok számjegy eltűnik, hogy vagy folytatódjék annak részére, akinek rovását váltányvették, vagy másnak nyithassunk új kontót.

És így meg napról-napra, hétről-hétre, honapról-hónapra, míg a vendéglős az kénytelen észrevenni, hogy a pénz, se posztós.

A közepes és kisebb polgári vendéglőkben egész sorozatát találjuk az elmés jellemzetrű tabláknak, melyek amugy tréfásan szövegezve, de azért egészen komolyan figyelmeztetik a t. c. vendégekönzéséget, hogy „nincs hitel” vagy „gonddjal jár a hitellezés, bizonyítalan a visszafizetés” stb. stb., de azért a vendég igénybe veszi a hitelt, a vendéglős meg adja a hitelt. A vendéglős helyzete a hiteltigénylővel szemben nagyon sulyos. A hiteltigénylő régi jó vendég lehet, de megiesik, hogy néha néha nagyobb a

kedve a mulatozásra, meg a költségekre, mint a pénzkészlete és akkor a vendéglő savanyu ábrázattal ugyan, de kénytelen-kelletlen tudomásul veszi: »Vendéglő ur, nincs pénzem, írja fel, majd meghozom». Vagy azt mondja a vendég: »Kedvem volna egy kicsit mulatni, de nincs pénzem; adjon hitelbe, majd megfizetem».

Ha a vendéglő a hitelkérés egyik vagy másik formájában nem hajlandó »barátságos» módon belemenni, akkor kész a sértődés. Az egyebként jó és rendes vendég megharagszik, elmegy és nem jön többé. Az ilyen hitelbe mulatni vágyó tisztelt vendégünk ilyenkor azonban nem száll magába és megmondja, hogy a vendéglős, ha nem ad neki hitelt, neki nem az ellensége, hanem ellenkezőleg: őszinte jóakarója, aki nem akarja, hogy a jövendőbeli keresetét már előre költse el. Elmegy más vendéglőbe, ott elmondja, hogy milyen jó vendége volt mindig annak a (másik) vendéglősnek (és itt szítja és becsmérlé is) kinek nincs »annyi embersege», hogy most hitelt adjon neki, mert »velelenül» nincs pénze. Fogadja, hogy nem is megy oda többé, hanem ide fog járni, barátait is ide fogja hozni, — de most egy kicsit mulatni akarna — de nincs pénze.

A vendéglős, talán soha sem látta a mulatni vágyó emberünket és a vele jött barátait, — nem tudja hamarjában, hogy mit csináljon. Vigye a manó, gondolja magában, egy kis étel, néhány liter bor, nem a világ, — kiszolgálja és odairja a legujabb »frakkot» a többi mellé. Hogy megkapja-e valamikor a pénzt, — az teljesen bizonytalan.

Igy folytatódik az adósságinálás, amelynek azután se hossza, se vége. A vendég kimarad és az igénybevett hitelt most már csak mint »emleket» őrizheti meg. Igen sok esetben sohase látja pénzt és az ilyen módon vezetett vendéglő tulajdonosa, ha nincs forgalmi tőkéje, bizony anyagi viszonyában igen hamar megrendül.

Azokban öszintén szólva nemcsak a vendég könnyelmű, hanem a vendéglős is. Vannak »gyöngye» vendégek, kik nem addig takarognak, ameddig a takaró ér, hanem azon túl is és a legtöbb esetben teljesen felesleges módon. Tegyük fel, hogy evett és ivott annyit, amennyi egy egészséges embernek éppen elég, de eddig győzte pénzzel is. Amit ezután rendel, arra már nincs pénze, de szüksége sincs rá. Ilyenkor legyen az ilyen vendégnek erkölcsi oktatója a vendéglős és ha önzetesen, önmagát fejelemzni tudó vendéggel állunk szemben, köszönettel fogja fogadni a vendéglős őszinte és jóindulatú figyelemzését.

És ha minden vendéglős így fog eszelekedni, tagadhatatlanul magasabb erkölcsöknek nyitnak teret. A könnyelmű adósságinálók vendégek lassanként meg fognak szűnni és annyit fognak költeni,

amennyit anyagi viszonyuknál fogva maguknak megengedhetnek. Ennek az állapotnak áldásos hatása ugy a vendégre, mint a vendéglősre jótékonyan fog érvényesülni, mert mindkettőt egyaránt veszi hasznát.

A könnyelmű adósságinálók, de leginkább azok családja, ha ennek a védelemnek horderejét kellőképpen felfogják, áldani fognak a vendéglősöket és halával fognak nevüket említeni, hogy rászoktatták őket arra az örökké szép és erkölcsös alapvető ténykedésre, melynek magrát az képezi, hogy addig takarozunk, ameddig a takaró ér.

Hajdan a vendéglős tanácsadója volt a népnek. A nép bizalommal fordult a vendéglősökhöz; őszinte barátját és nem kizsákmányolóját látta benne. Miért nem lehet most is úgy, amint régente volt? Éppen úgy lehet. Neveljük a népet; ne adjunk neki alkalmat a könnyelműségre; ne nyujtsunk módot a könnyelmű adósságinálásra és ezzel mi sem leszünk könnyelműek.

Más módot nem tudunk a védekezésre. És ha vendéglős-kartársaink magukévá teszik a véleményünket, minden harag nélkül megtarthatják vendégeiket és nem fognak düzzogni és elmaradni a vendéglőtől, hanem azt fognak mondani családjukkal együtt: az Isten áldja meg azt a vendéglőst, aki megintott arra, hogy ne legyenek könnyelmű, költséző és megbecsüljem a nehezen keresett garasaimat.

A Szekesfővárosi Vendéglősök és Kocsimárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

Az ipartársulat hivatalos helysége:
VIII. Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat kizárólag a »Fogadó» útnán közöltetik.

TÁRSULATI ÉLET.

Meghívó. A »Budapesti Kávészárapartársulat» 1908. december hó 17-én, *csütörtökön délután 6^{1/2} óra*kor, **Bokros** Károly vendéglőjének a meleti külön termében (VI. Andrássy-ut 25. sz. a.) *rendkívüli közgyűlést* tart, amelyre a t. tagokatt ezennel meghívjuk, Budapest, 1908. december 8. Az *elnökség*.

A napirend tárgya: A választmány előterjesztése az ipartársulat 1909. évi költségvetésének megállapítása ügyében.

Marosvásárhely. Mint egy nyári számunkban jeleztük, marosvásárhelyi szaktársaink szintén mozgalom indítottak ipartársulat létesítéséjébe. A »Marostordamegyei fogadósok, vendéglősök és kávéskó ipartársulata» címen létesítendő társulatnak munkálatait *Schweitzer* Adolf, *Skerugla* István, *Matajety* Gyula, *Stausz* József, *Leitner* Samu és *Friedmann* Márton szaktársaink újból oly célzattal és elhatározással vették kézbe, hogy az alakulást lehetőleg még e hó folyamán keresztül vigyék. Első értekezletüket erre nézve a napokban fogják megtartani.

Az Országos Nyugdíjgyesület tagjai országon jobban a következők léptek be: *Putre* András *India*, *Popper* Mihály *Szeged*, *Putre* György *India*, *Engel* Lipót *Zimony*, *Markov* Szeptovár *Pencsova*, *Grabner* Rezső *Szeged*, *Valaszak* Gyula *Orosháza*, *Hipszky* György *Orosháza*, *Gell* Mátyas *Orosháza*, *Zwilling* István *Budapest*, *Herc* Simon *Budapest*, *Horváth* Gyula *Budapest*, *Katzer* László *Debrecen*, *Bíró* László *Debrecen*, *Meixner* Gusztáv *Debrecen*, *Varga* Gyula *Pécsköladány*, *Balduf* Mátyas *Budapest*, *Kleker* Alajos *Budapest*, *Csillag* Sámuel *Ungváry*, *Szántó* Sándor *Cegléd*, *Fürdő* János *Debrecen*, *Reichardt* József *Budapest*, *Krisán* József *Budapest*, *Perényi* (Neveclak) György *Budapest*, *Gregovits* Ferenc *Budapest*, *Becker* Rudolf *Brassó*, *Hoffmann* József *Gyergyó-Szt.-Miklós*, *Horváth* István *Gyergyó-Szt.-Miklós*, *Büki* Kálmán *Kézdivásárhely*, *Baráth* Imre *Kézdivásárhely*, *Miklós* Mátyas *Kézdivásárhely*, *Kristó* Béla *Tasnád*, *Soós* Mihály *Kézdivásárhely*, *Schönberger* Sámuel *Marosvásárhely*.

Közseg. Vasvármegyének eme régi történelmi nevezetességű városában szintén mozgalom indítottak vendéglős szaktársaink, ipartársulat létesítésére. A »Közseg és járása vendéglősök, kávéskó, stb. ipartársulata» alakítása munkálatai élén a következők állanak. *Közseg*ről: *Kovács* József állóadás, *Berkovits* János, *Török* János, *Molnár* János és *Balázs* János vendéglősök, *Rohonc*ról: *Holendanner* György állóadás, *Szandt* Ferenc vendéglős, *Lékár*ól: *Karner* János és *Borosyán*koról: *Mager* David szaktársunk. Az alakulás első értekezletét e hó végével fogják tartani.

Az év vége felé.

Közeleg az év vége, amikor minden vállalat és minden üzletember arra törekszik, hogy számadásait és üzleti könyveit rendbe hozza. Mi is azon igyekezünk, amidőn azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetéssel hátráltakban vannak, arra kérjük, hogy a hátralevő összeget szíveskedjenek a már ott lévő avagy utoljára kapott utalványon postafordulattal beküldeni. Tisztelt lapközönségünk részéről különösen kérjük azt a figyelembe venni, hogy az előzőleg intézett levélbéli folszólítás, postai megbízás és egyéb ily postai eljárás rendkívüli nagy terhet, kiadást rónak ránk, amitől teljesen föl lehetnének mentve, ha m. t. közönségünk a lejártaok mellékelte utalványt vagy legalább az első ízbeni kérelmünket figyelembe vennék és az egyébként is csekély járulékat jóindulattal, azonnal beküldենek.

Mi megfelelően és pontosan igyekezünk eleget tenni előfizetőink kívánalmainak. Jól értesült, változatos és tartalmas lapot adunk, s a közügyekben tett fáradságos és költséges munkáinkon kívül a t. közönségünknek számtalan kisebb és nagyobb dolgait intézzük. S mindezt csupán t. előfizetőink érdekében és azért tesszük, hogy közönségünk a lap előfizetését illető csekély kötelezettségnek szintén hasonlóan és pontosan legyen eleget. Mi egyéb díjat, végzett munkáinkért nem várunk, nem kérünk.

T. közönségünk jóindulatu figyelmét és intézkedését, midőn ismételnék kérjük, b. figyelembe ajánljuk a most megjelent rendkívül fontos és érdekes naptár kiadványunkat, amelyet előfizetőink kedvezményes 1 kor. 20 fill. áron szerezhetnek meg. Rendelések illetve a naptár díjai a »Fogadó« kiadóhivatalába intézendők.

Néhány szó az új eszmékről*

(vagy: Az új eszmék.)

Irtja: Janura Károly.

Valljuk be, hogy mi, konzervatív kocsmárosok, kényelmesen éljük világotunkat. Az igaz ugyan, hogy itt is, ott is rángatnak bennünket és sokféle kalesot találnak érszényeink megnyitására, mind a mellett jó kis boroska vagy habos sör társaságában, kedélyes kompánia közepette, naponként megféledekezünk sokféle bajainkról. Még mindig tartjuk a régi mondást, hogy szegények vagyunk, de jól élünk. Ebben a jó életben aztán belemérülve csak azt óhajtuk, vajha sohasem lenne rosszabbul; s bár elittokt jövedezéssel fel-felrezenünk néhány egyszerű mozgalom hírére, mégis szívesen azt gondoljuk, hogy mindez igazság, boldogság, a világ nem tud mit csinálni s örüléseket követ el. Így általjuk magunkat és minthogy felünk megismereni az elenséges koráramlatokat, inkább ráfogjuk, hogy nincsenek is.

Pedig itt van mindjárt több is: szocializmus, feminizmus s mi ezekkel összefügg: az antialkoholizmus.

Mindezek egészen új dolgok s tény, hogy gyermekkorunkban mi és őrögeink azt se tudtuk, hogy mi fán terem mindez. Ha őrögeink e szavakat hallanák, ugyancsak káromkodnának, mert hisz az őrögek az új dolgokat természetesen nem tudják átérzeni, ehelyett sokkal kényelmesebb, ha szidhatják azokat. Hát nem volt-e meg elég jól a világ szocializmus nélkül? Mondának, Mire jó ez? Hát a feminizmus? Az asszony-nak a helye a főzőkanál és seprű mellett van. De azt hiszem legrosszabbul járna a szegény antialkoholizmus s egyenesen butaságnak jelentenek ki azt az eszmet, mely ostobaságnak jelenti ki a borivást, holott azért adja az Isten. És gondolom, kedves kártársak, ebben mind egyetértünk, mi is elmondhatjuk, hogy ez idegenszerű, nem magyar földön termett, de ide is átpillantl eszmékbe valószínűleg a mi is ügybelesettünk, mint Pilátus a kerdőbe. Élünk, élünk, egyszerre mind hangosabban felhangzóttak ezek a jelszavak körülöttünk, s mi nem tudjuk, miként fogadjuk, hogyan viselkedjünk vele szembe. Csak érezzük, hogy a szocializmus jegyében a pinócérek szervezkednek, nagyobb bért és kevesebb munkaidőt követelnek. Önkéntelenül azt érezzük, ho-hó, ez a csuda valami, ez a szocializmus nem jó nekünk, tehát le vele. A feminizmus erejét kevésbé érezzük. Mosolygunk azon, hogy ezután a nők is szavazni akarnak, képviselők szeretnének lenni és egyenlő jogokat követelnek a miénkivel. Megmosolyogjuk ezt, mert tudjuk, hogy a feminizmus idején is a kocsmáros feleségének biz ott kell forgolódnia a konyhában s ugyancsak nem köszönne meg, ha az iránti kívánságot fejezné ki előtünk, hogy választásra szeretne menni s ő nem bolond főzni, mikor velünk egyenlő. (Azt hiszem Flór lapszerkesztő kollégánk is sarkára állana, s ugyancsak kioktatná az egyenlőségről és választási szabadságról kedves feleségét.)

Itt-ott egy-egy önálló keresett kisleány eszt elnünk szerény ebédjét, s mi látván ezt, férfierőnk győzelmes pillantásával kérdjük magunkba: hát így néz ki a veszedelmes feminizmus? De ni-ni! Kézünkbe akad az újság s olvassuk, hogy a feminista egyesület egy alkoholistát apostolt hívott meg, hogy tartson előadást a vafejűeknek az antialkoholizmus szörnnyű veszedelméről.

Hát így nézünk ki? Hisz ennek fele se tréfa! Pokolba hát a feminizmussal, mely ily tant hirdét! Így formedünk fel és szidjuk azokat, kik üres idejűekben ráérnek ily veszedelmes tanok gondolkodni. És ha még ezt tennék, de egy-másra nyitnak alkohol nélküli vendégloket és hasábos kikkében dicseretik annak előnyeit.

Pedig dehogyan is az egyes emberek találják ezeket. A világ új és új

helyzetekbe formálódik s az új viszonyok új intézményeket, életmódot teremtenek. S bizony rázkodással jár, míg a világ egy új irányba belezökken. Mikor aztán megállapodva új formában, abban azután minden foglalkozási elem is elfoglalja ismét helyét, megváltozott ruhában és arcaiban.

Sok-sok új tény játszott közbe, hogy a világ ez új varázsszavaktól várja most új kifejlődését és megállapodását. Most fordulóban vagyunk még, minden bizonytalan, minden foglalkozási ág úgy érzi, hogy rángatják lába alatt a gyékényt, hogy most, most dől el, jobbra vagy balra fordul-e sorsa? Nem csoda, hogy aztán mi sem tudjuk, mily helyzetet foglaljunk el ezekkel szemben. ...ezük, hogy e jelszavak következtében sorsunk rosszabbul van s existenciánk veszélyben forog.

Másrészt igényt tartunk arra is, hogy művelt embereknek tartson bennünket a világ — s a művelt világ viszont azt hirdeti, hogy mindez haladás, emelkedés, hogy az emberiség ismét készül egy lépéssel előrébb jutni az általános boldogság felé. Szent igaz, hogy az emberiség annál boldogabb, minél több ember valja magát megelégedettnek. S kétségtelen, hogy az új eszmék győzelme esetén több ember lesz boldogabb. Mert ime: a munkásnép jobb sorsot fog nyerni; a nő milliárdnyi tömege szabad és egyenlő lesz; és sok-sok millió ember nem fogja érezni az alkohol mérges hatásait, kevesebb lesz a részeg, tehát több lesz a boldog család. Ugy látszik tehát, tényleg a világ több boldogságot fog elérni, mint ma. mert a boldogságban többen fognak részt venni. Ezt tehát nekünk, mint művelt és jóindulatu embereknek támogatni kellene. Igen ám, de mikor ez egyenesen hátunkba vág! vagy nem?! Kiadásaink a pinócérek szervezkedése folytan megszaporodtak, bevételeink a közös konyhák és egyéb új intézmények, valamint az alkoholelleses vendéglők óta megsappantak. A kocsmáros a legtöbbet vesz az italból húzza — vajjon tehát megegyeztethető-e önmagunk és családunk szeretetével az, hogy a saját és szeretteink érdeke ellen a mások boldogulására hasznos eszméket önzetlenül támogatunk?

En az hiszem, hogy minden intelligens és érző lelkű kártárs belesett már e kínos kérdésbe. S mindenkinek egyéni izléséhez és jógához tartozik, hogy úgy oldja meg ezt a kérdést magának, ahogy lelkiismeretével összeegyeztethetőnek találja. — De úgy találok, hogy erkölcsi kötelességünk, hogy amikor mások boldogulását szívesen nézzük és támogatjuk, ugyanakkor azok részéről saját érdekeink figyelembe vételét is megvárjuk. S hiszem, ha a koráramlat ellenünk is fordulna, a felvilágosított kocsmárosokat, mint egy embert fogja egy táborban találni önérdéki nyomatékos megvédésére.

* Mutató az 1909-ki »Vendégfőnök Naptár«-ból.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMENYEK.

Újvíi üdvözlések. Olvasóinkat értesítjük, hogy az újvíi lapunkban nyilvánítani szokott üdvözléseknek, január elseji számunkban is helyt adunk. Az újvíi üdvözlés közlés díja: 2 korona. A közlendő szöveg és díja: december 27-ig küldendő be. A december 27. után beérkezők a január 15-ki számban közöltnek.

Azon t. előfizetőinket, akik előfizetésükkel hátralekban vannak, felkérjük hogy a már kapott utalványon a járuló előfizetés összegét ez év végeig lehetőleg szíveskedjenek beküldeni.

Tartalom. Az 1909-ről szóló «Vendégülők Naptárának» nagy része már utra készen áll. A 160 oldalra terjedő vaskos kötet naptár, érdekes tartalmát nagyjából itt ismertetjük.

— Az első része a naptári rész, naplójegyzettel, utána a «Nevnaputatóval» következik a «Vendégülők ipar» rész, melyben — A vendégülők jogai és kötelességei. (Jogszerzés, jogvesztés, adó-és illeték ügyek.) — Ki kaphat italmérési engedélyt. — Italmérési illeték — Tudnivalók az illeték kivételéről. — A képesítés. — Nehány szó az ujeszmekről. — Szakmólgalmunk előharcosai. — Különléte eseményei. — (Album rész.) — foglaltatnak. Ezt követi a «Bor-és Pincégazdaságunk» rész.

— Fontos teendők a pincében. — Borkezelés. — A bor zavarossága. — Borbetegségek tisztaság a kezelésben. — Amikor a szürés és derítés nem alkalmas. — Mikor szükséges a derítés és szürés. — A levegő hatása a borra. — Egyéb borbetegségek. — Derítésszerek

— A szürésről — Hordók kezelése és tisztítása. — Borvírágosodás. — és Fontos tudnivalók — a borkezelési és pincéi teendőknel a bor különléte betegsége és bajainál szükséges eljárásra nézve — címen egy nagy sereg kisebb-nagyobb közleménnyel. — A harmadik «Könyv» részben van a *Kézi szakácskönyv* egy kisebb kötetnyi terjedelemben; (ezért vendégül és kocsmárosné asszonyaink lesznek hálával a naptár csinálói iránt.) A «Hasznos tudnivalók» nagy része szintén az ő részterükbe tartozik, de érdekel az másokat is. Most jön a «Szépirodalmi rész» Ennek sok-sok érdekes közleménye közül: — A bor történetéről. — A gasztronómiáról. — A régi jó világból. — Szent Péter pipája. — A vendégül-ípar és a költészet. (A mi költőink) — közlemények emeljük ki. Ezután a «Mindenfélé» (Szórakoztató) rész következik érdekes közlemények s egy csapat mulattató aprósággal. A «Postai tarifáról» a «Bélyeg és váltóról» szóló szabályzatok, majd végül a szakmába vágó és szintén fontos «Hirdetési rész» következik. Mikor pedig az egyébként nagyon diszes kiállítású V-naptárban az olvasó mindcseket s a fel nem soroltakat is

elolvassa, ugyancsak elsodálkozik és azt fogja magában kérdezni, hogy vajjon mint lehetséges ennyi sok szép s hasznos dolgot így ponton áron, 1 kor. 20 fillérrel adni?

Hymen hírek. — Szemeshegyi Lajos, a Nemzetközi vasúti ékező-kocsik ismert főpincére Vidra Gizella úrhölgyet eljegyezte, Budapesten.

Elégtétel a vendégülöknöknek. Zúgrában, az ottani törvényszéken, a vendégülöparra nevezte igen tanulságos tárgyalást folytattak le a múlt héten. Az ottani vendégülök lapja: «Gostionarski Liszt» heves támadást intézett a korlátolt italmérési (zsátócok stb.) ellen, melyben őket a prostitúció és orkölcselenség terjesztésével vádolta. Ezek a vád nem nagyvann magukra száradni, becülésértés és rágalmaszert per indítottak Zrecko Pavlovicok, a lap szerkesztője ellen és kérték a megbüntetését. Kollegánk nem ijedt meg a vádtól, hanem tanukkal bizonyított. A törvényszék a vádat bizonyítottan látta és felmentette a szerkesztőt. Nem nehéz kitalálni, hogy ezzel az itélettel most már ki a marasztalt fel. A vád fegyvere nem azt találta, akinek nekiszegtek és ez elégtétel a zúgrábi vendégülöknöknek.

A Borászati Lapok jubileuma. Gazdasági szakirodalmunkban ritka eseményzámába megy a «Borászati Lapok» 40 éves megjelölésének évfordulója. Ez a nagy elterjedtségnek örvendő és a legjelölőbb szakemberek által szerkesztett magyar szőlészeti és borászati szaklap ebből az alkalomból díszes, számos képpel illusztrált emlékfüzetet ad ki, melyet összes előfizetőink (még az újaknak is) díjtalanul fog megkúldeni. Ebben a füzetben egy a szőlőművelés, mint a lapnak negyvenéves története lesz ismertetve tárgyalva lesznek az összes aktuális kérdések, fontos szőlészeti és borászati intézkedések, fel lesznek sorolva és rövid életrajzaikkal elhunyt szőlészeti szakembereink és végül a jövő feladatai is tárgyaltatnak. Mind Ezeket a cikkeket legjelölőbb közgazdasánszék és gyakorlati szakembereink írták s így a munka kétszételen irodalmi becses felgyűrt.

Gseftelés a tokaji borral. Miután a költők és a jó bort kedvelő emberek közül többen kimondták, hogy a tokaji bor a borok királya, — lassankent a közudatba ment át, sőt a külföldön is elkezdett terjedni az a hír, hogy a tokaji tényleg — kitünő patikaszer vagyis, gyógybor. És aztán megrikták a patikákat gyógyborokkal, kivált külföldön, ahol ugyancsak, a tokajinak mazzola stb. aszalt szőlővel való utanzatát törvénybe ültözö cselekménynek is kimondták. Szóval mindazon dolgok, amelyek nevezett bornak előkelő kvalitását, mondhatni, az összes elsőrendő jómínőségű borok fölé helyezték, már rég megtörténtek s mindezeknél fogva a világon mindenki tudja vagy legalább is hallotta, hogy a legfinomabb bor, a tokaji bor; de azért ezt a kifünőnek mondott s tudott bort még sem ismerik és pedig ép ott, ahol terem: — Magyarországon. És hogy ez nemcsak aféle

újságírói mondan, hanem maga a kész valóság, az is fényes n igazolja, hogy Tokaj vidékén, «Tokajhegyaljai bortermelő társasága részvénytársaság» alakult, hogy a tokaji bort megismertesse, illetve, hogy számára piacot teremessen — Magyarországon. Ugyanezen célból, a már régebben létező bortermelő társasága, Budapesten is irodát és raktárt óhajt létesíteni s ennek képviselőjévé F. K. budapesti vendégülök akarja szerződtetni, akinek anyagi viszonyait most kutatják az információs bureuk. Ha a nyomozó iroda azt fogja jelenteni, hogy F. K. vendégülök megbízható (ha nem, akkor más főügnyökkel) a tokaji bortermelő társasága megkezdte a gseftelést, ami azt jelenti, hogy fővárosi vendégülök (és talán kavés) szaktársainknál többször ti-zetelőtnek teszik a nevezett társaság helybeni irodájából és a tokaji bort fogják ajánlani, megrendelés céljából. Ugyancsak ily megtszettelésben részesítették a pap és jegyző urak is, ha nem a fővárosban, a vidéken, és valószínű, hogy ekkor vidéki szaktársaink sem fognak kimaradni az érdeklődés körből. Hogy azonban a dolgok teljesen tisztazva legyenek, meg kell jegyeznünk, hogy nem csupán a tokaji termelő társasága, hanem a sárospataki herceg Windisch-Gratz Lajos uradalma is hasonlóan törekszik a tokaji bort értékesítésére, sőt utóbbi már működését is megkezdte. A központi irodák a IX., Lányai-utca 14. sz. alatt van, ahol egy magyarul is jól tudó igazgató vezetés mellett: négy német hölgy és két német ur közreműködésével folynak nagyban a teendők. Ám, ha német is a szellem és a wirtschafft, a dicséretes mégis az benne, hogy a tokaji bort mint forgalmozásra (gseftelésre) alkalmas cikket, elsősorban a sárospataki uradalomban ismerték föl. Az már aztán, hogy a Windisch-Gratz-féle s az ezt követő Tokajhegyaljai bortermelő vállalkozása ezen alkalmas ckket illetően mint fog prosperálni és nagy üzleti hasznot formuláltatni — más kérdés. A két választal ugyan nagyon törekszik erre, a mennyiben a napilapokban a lehető legterjedelmesebb hirdetések után hívják föl a nyilvánlág figyelmét vállalkozásukra, amivel persze a „jó bornak nem kell cégez” régi jó közmondásra is erősen rácsófolnak, ami azonban a «gseft ist gseft» szempontjából, teljesen egyre megy. Az egész dologban pedig éppen ez a nagy furcaság; hogy t. i. ama híres italnak a közönség rokonszenvét (vagy tán vásárlási kedvét) ily sablonos módon szükséges, avagy kívánják megnyerni. A mi nézetünk az, hogy a gseftelésnek ez a módja sokkal többet árt majd, mind hasznát a borok királyának, amelyet népszerű és keresette tenni mindaddig a Windisch-Gratz-féle és a tokaji termelő társasága: is hiába próbálnak, amíg az a vendégülöknök kedvelt italává nem válik. Ám, csakhogy ennek kissé más filikája, más módja van.

Kettős örömnépep. Trencséntelep-fürdő szélességében ismert vendéglősenek, Ehn Józsefnek e hó 27-én Karácsony harmadik ünnepep kettős örömnépep lesz. Ekkor tartja kiváló szaktársunk nejevel, sz. *Begris Rózával* ezüst menyegzőjét és kapcsolatban az ugyan- csak ezen napra eső 25-ik üzeleti évfordulóját. A kettős ünnepepéről a most megjelenő Vendéglősök Naplára is megemléksk s a szép esemény hőséit jól sikerült képekben mutatja be.

A lóhus izéről. A minden hó 1-én megjelenő és kitűnően szerkesztett »A háziorvos« című folyóiratban dr. *Rónai M.* tollából »A lóhusról« címmel érdekes cikk jelent meg. Az érdekes közleményből a következőket vesszük át:

Az első mese az, amelyiket meg szakemberek; orvosok, állatorvosok szakkönyvükben is hirdetnek, hogy a lóhusnak edeskes íze van. Hát ez nincs így, de érdekes példája a tudás megszerzésének, hogy szakemberek is vélekedhetnek így. Tudják ugyanis, hogy a lóhusnak a gyökérben sok tartalma valami igen kevéssel nagyobb, a többi húsféléseleg és már érzik is az edeskes ízt. Mindenképp tudja, hogy minden húsféléselegnek jellemző speciális íze van, sőt szaga is: a marhahúsban marhahús íze, a birka-húsban birka-hús íze és szaga és így tovább, nos, ha distinkciókra törekedünk, a ló-húsban ló-hús íze van, amely egyáltalán nem edeskes és az összes háziállatok húsá közt legközelebb áll a marhahús ízéhez annyira, hogy nincs az a szakémsé, aki süttve vagy főve a kettőt egymástól meg tudná különböztetni, mert az elkészített húsnál az ízt legnagyobb részben az elkészítés módja magya adja. Abban azonban már helyesen egyeznek meg a szakemberek, hogy tápláló érték dolgában vetődik a többi húsfélével. A húsnak a tápértékét a benne foglalt fehérjék, szénhidrátok (cukortartalmú anyagok) és zsírok adják. A legfontosabb ezek közül az ember szervezetére a fehérje, ez pedig a ló húsában olyan mennyiségben van, mint a marhahúsban, zsr már kevésebb van benne, mert az izmok menseinek úgy zsírral átszőve, mint a marha vagy éppen a serés izomzata, ez azonban, ha egyáltalán hiba, zsr hozzáadásával könnyven pótolható, cukortartalmú anyagok pedig, mint már említettük, nagyobb mennyiségben vannak a lóhúsban, mint a többi húsfélében. A dus fehérjertartalom az oka, hogy a lóhús levele a legértékesebb: hozzájárul természetesen ehez az is, hogy a lóhús olcsósága miatt nem szorulunk leveleskésítésnél a silányabb minőségű lóhúsra, pl. a szegyre, hanem rostélyos húsból, vagy éppen vespevesenyéből főzhetünk levest és még mindig olcsóbban jönnék ki vele, mint a silányabb minőségű marhahús.

Az alkohol ellen. A napokban a közoktatási tárca költségvetésének tárgyalása alkalmából nagy beszédet tartottak az alkohol ellen. A többek közt Goldis László nemzetiségi képviselő is beszélt és pedig két óra hosszán, összehívva ezen idő alatt minden dolgot és okot, ami csak az alkoholiszmnak ártalmának és csökkentésére szolgál. Mikor pedig bevégezte hosszú beszédét, nagyon sok képviselőtára gratulálta, közöttük maga az elnök *Justh Gyula* is, aki így szólt Goldishoz: — Gratulálók az alkoholfelleges beszédhez, amelyet végig hallgattam és nagyon fölleskesített. Most megyek a buffeté és megiszom rá egy pohár — bort!

Meghívó ezüstlakodalomra. Grünvald Simon, Arad városának régi és elnyövesen ösmert kávésa, e hó 16-án, boldog házassága 25. évfordulóján tartja nejevel, sz. *Nühtenhauser Veronikával* ezüstlakodalmat Grünvald szaktársunk ezutón is meghívja barátait és az ismerős kartársakat ezüstlakodalomra. A szép örömnépepüket üdözöljük

»A háziorvos« című népszerű egészségügyi folyóirat most megjelenik, 36 oldalra terjedő karácsonyi száma egész sorozatát hozza az általános higiénia körébe vágó közeledek és tanulságos cikkekknek. Így dr. *Preisch Kornel* egyetemi tanár, kórházi főorvosnak »A vörhenyjárványról«, dr. *Kovács Aladárnak* »A tüdőbetegéket gondozó intézetekről«, dr. *Schwartz Gusztávnak* »A postai alkalmazottak egészségügyi viszonyairól«, dr. *Bród Miksának* »A szobák higiénijéről«, dr. *Kemény István* törzsorvosnak »A gyermeknek nemi fejlődés-társáról« stb stb írt értekezése, nemkülönben *Abádi Imre* tarczája: »Emberek közötti«, *Gyalai György* Károly tanár, közegészségi író tanulságos cikkei, dr. *Luigi Barzetti* olasz orvosnak »A felesleges vakbél« címen írt karcolata s a tanulságos »Apróságok« igazán érdekesek teszik a lapot, melyet mi is ajánlunk olvasónk figyelmébe. A lap előzetese *egy évre 2 kor. 40 fillér*, tehát olyan csekély összeg, melyet a szerényebb vagyoni viszonyok között; levő is könnyen nélkülözhet. »A háziorvos« szerkesztője és kiadóváltala: Budapest, VI., *Andrássy út 27. sz. alatt* van, ahova az előzetesek beküldendők.

A váci szőlősgazda kocsárosok Vácron, mint minden birvideken, a szüret szintén nagyon beüjtött s a szőlősgazdák, hogy boraikat a megfelelő árúnl is jobban el tudják adni, egyelet alakították és egyeleti utó italnérsi engedélyekért folyamodtak és pedig sikerrel, mert *Wekerle pénzügyminiszter*, két kocsa nyítására is adott engedélyt. Kissé ugyan furcsának tünik fel ez a dupla-kocsa engedélyezés, ha elgondoljuk, hogy az 1906 vendégfős kongresszus alkalmával éppen *Wekerle pénzügyminiszter* tette azt a kijelentést, hogy: »nem sok, de jó kocsmárosra van szükségé«. T. i. a pénzügyminiszter urunk. Vagy talán a váci kocsmárosok nem volnának jó kocsmárosok? Valami lehet a dolgokban, mert a váci kocsmárosok, lépés-est tettek a szőlő-gazdák kocsmái ellen.

»A «**Szulán»** litium forrás kitüntetésébe. A Vág aszányvizei közt folyó nagy versenyében egy magyar forrás vize mind diadalmasabban nyomul előre. A »*Szulán*« litium-forrás ez a kiváló és egészségügyi tekintetben s kellemes ízénél fogva egyaránt jeles víz, mely többek közt ama nagyfeszabú ebédien is szerepel, melyet XIII. Alfonz spanyol király adott legutóbbi itartózkodásakor a budapesti tisztiszkaszóben. Ez a kitüntetés nemcsak a magyar, de a külföldi asványvizek közt is szinte egyedül a litium forrást érte.

Bucszás. A szegedi vasuti vendéglőnek volt közeledeként bérleje, *Rittinger* Károly vendéglős szaktársunk, mint előzőleg jeleztük, a mult hó utólvaj megvált üzeletétől. A kitűnő gazdának és szeretett néjének a vendéglő személyzete feledhetetlen szép emléket szerzett. A távozó főnök és neje körül csoportosuló személyzet nevében ugyanis a házban legregibb *Tutzi Antal* főpincér

egy szépen átgondolt beszédet mondott, mely a jelenlévőket könnyégek meghattotta, s a bucsusbeszéd után a személyzetnek a főnök és főnöknőjükkel együttes szép emlék-fényképét nyújtotta át. *Rittinger* Károly és neje volt derek személyzetük ragaszkodása és szép figyelmükért meghatva mondtak köszönetet.

Kinek a pap, kinek a papné. Az új ipartörvény tudvalevően nem elkészült — tervezetben, amelyet véleményezés végett több testület és egyesületnek is megküldött. Az »Orsz. magyar kereskedelmi egyesülésnek iparügyi bizottsága« az elmutat penteken tárgyalta a tervezetnek a kötelező testületekről szóló intézkedését. A felszólalók majd mind egyhangúlag és úgy vélekedtek, hogy a kötelező testületi intézmény kereskedelmi szempontból elfogadhatlan. Szóval, kinek a pap, kinek a papné mondas érvényesül tít is. Az egyik testületnek tetszik, a másik egyesületnek nem tetszik a — társulás eszméje. Holott pedig, ha immar egyszer egyesület, csupán ebből a szempontból is helyesléssel kellene fogadni minden olyan eszmét, ami az egyesület, a tömörülés dolgát van hivatva előmozdítani. Vagy mi más célból, mi a feszkés füleméért létesültek az ilyen egyesületek, ha az egyesülésnek éppen a legfontosabb célja: az egyesülés ellen vannak ...

Felhívás jászivú szaktársainkhoz! *Madgyesről* (Erdélyből) *Rostás József* éthordó szaktársunk, ki ezidőszert az ottani városi kórház I. em. 10. sz. kórtermében fekszik súlyos beteg, hozzánk intézett levelében megrendítő módon írja le szomorú helyzetét. Elhagyatva mindenkitől, minden támasz nélkül, tít ruha híján van, úgy hogy ha a kórház javultán el is fogja hagyni, újra meg fog betegedni, mert nem védekezhetik a zord időjárás következményei ellen. Felkerjük jászivú szaktársainkat, hogy támogassák a szegénységében segélyért esdő kollégát a »ma nekem, holnap neked« évlénel fogva. A nemeslekk adományokat közvetlenül beteg kollégáinkhoz kérjük küldeni. — *Rostás József*, Medgyes, Városi kórház, I em. 10.

Apróhírek. — A gyíkos acetlen. Eneak az embérgyilkó világító eszköznek megint adozta van. Es pedig *Barbalics Mihály* 20 éves csopas az újabb áldozat, aki a zalaezerségi Bárány fogadóban volt alkalmazva, hol egyszeresimint az acetlen kazánit is kezelte. A kazán pedig (majd minden acetlen kazánnak ez a sorsa) többször s szegény *Barbalics* azonnal megölte. Sokan csodálkoznak fölötté, hogy Zalaezerszegen, hol már évek óta van villamvilágítás, éppen a Bárányban alkalmazták a gyíkos acetlenül. — **Letart. zatortól zugszalolás.** (Csotya) János nagyvalontai zugszalolásit, aki molleszeg leánykérsékeddssel is foglakozott, mint a napilapok írják, nagyváradon, amikor egy bérándi népsé áldozatával lezsalált, a rendőrök letartóztatták.

Becsaptak. Ezen a címen nov. 15-ki lapunkban közöltük *Braun Gyula* jó nevű üzletheberzéses vállalat tulajdonosa nyilatkozatát, mely szerint *Áron Dezso*

nevű egyén élt vissza rütl bizalmával. Eme közleményre Áron Dező, ki a sátorlajuhelyi „Központi” kávéházban felszolgálói állást tölt be, megemlíteni kéri, sőt tanúkkal is igazolja hogy ő nem azonos az az Áron D-vel s vele semmiféle rokonságban sincsen. A s. a. ujhelyi Aronnak készséggel közöljük ezt a nyilatkozatot.

Gyász-ovat. — Szabó József szaktársunk, a kalocsai Magyar király fogadónak huzamosb időn volt főpincére, a mult hó utójával elhalálozott. A jó férjét özvegye gyászolja.

Vendéglősök Naptára. Az 1909-ki „Vendéglősök Naptára” a vendéglős szakmába vágó fontos és változatos tartalommal ez évi december első felében jelenik meg. A *Vend. Naptára* a „Fogadó” előfizetőinek 1 kor. 20 fill Nem előfizetőknek 3 korona.

Kocsmáros-képviselők.

A most megjelent „Vendéglősök Naptára” a „Vendéglős ipar” című részében bemutatott *Bucsy Gábor* fogadós és dr. *Mozsolics István* kapcsolatban megemlíti, hogy a vasvári és járársai vendéglős-kocsmáros szaktársainak a most alakuló ipartársulatuk mozgalma már is előkészítik a talajt, hogy ideiglenes ügyészk, dr. *Mozsolics I.* képviselővel választást a közeli választások alkalmával biztosítsák.

A „Vendéglősök Naptára”-nak eme sorairól érdemesnek tartjuk itt a megemlékezést és pedig abból a szempontból, hogy vendéglős-kocsmáros szaktársaink ugyanezek foglalkozának az eszmével és ipartársulataik után, valamint magánértekezésükben is hassanak oda, hogy az új parlamentbe mentül több olyan képviselő kerüljön, akik a vendéglős-ipar érdekei mellett is bátran sikra fognak szállani.

Jelenleg e tekintetben szomorú állapotok uralkodnak. A vendéglős-kocsmáros érdekeknek ma egyetlen szószólója sincs a törvényhozásban, sőt, ha ilyesmi forog szőnyegen, a rosszul vagy sehogyan sem tájékozott képviselők inkább ellene vannak a kérdésnek. Pedig a vendéglősök és kocsmárosok, ha szervezve vannak, — mondotta az 1906-ki országos vendéglős-kongresszus ünnepi szónoka *Hock János* — elegendő hatalmas testület képeznek és foglalkozásuknál fogva a legalkalmasabbak arra, hogy érdekeiket a legfőbb helyen is sikeresen megvédelmezhesék.

A kiváló férfi ezzel ugyan azt mondta (ha nem is fejezte ki) amiket itt mi mondunk, hogy t. i. a vendéglős-kocsmárosság, szervezettisége esetén politikai téren is tényező lehet és választásoknál döntő befolyást gyakorolhat. Hogy a jelen körülményekben nagyon gyakran elkellne egy kis politikai befolyás, ezt tudja és érzi minden kocsmáros szaktársunk, akik minden foglalkozási ágánál a legnagyobb

zaklatásnak vannak kitéve és sok esetben ép azok részéről, akikről védelmet remélhetnek. De változni fognak a viszonyok s a vendéglős-ipar helyzetét súlyosná és kellemetlenbé tévő incidensek is csapni fognak, mielőst érdekeink a törvényhozói testületben is védelmet nyerneik.

Ilyen védelmet persze, csak kocsmáros-képviselők vagyis azok nyújthatnak, akik kocsmárosok segítségével nyerneik mandátumot. Ez pedig, ha kocsmáros szaktársaink komoly feladatukra teszik a kérdést, könnyen megtörténik s a választó kerületeknek nagy számát képviselhetik olyan férfiak, akik a vendéglős-ipar érdekeinek mindenkor való védelmére szívesen vállalkoznak. Hogy a kocsmárosság milyen befolyást gyakorolhat a mandátumok sorsára, erre nézve a nem régen lefolyt nagyatádi választás esetét említiük meg.

A képviselő nélkül maradt nagyatádi kerületben erős küzdelem indult meg a nyáron, a központi függetlenségi-párt jelöltje és *Szabó József* kisbirtokos képviselő-jelölt közt. Előbbi érdekében a kaposvárti Széchenyi grófok, kik a vasárnapi kocsmároszást akarták mindenáron keresztül vinni *Somogyvármegyében*, míg *Szabó* mellett Csokonyának ismert vendéglőse, *Pittner György*, több kocsmáros társával szállott sikra. A nagy küzdelem vége az lett, hogy a vasárnapi kocsmáros s a egyébként nagy befolyású gróf jelöltje megbukott a Pittnerék Szabójával szemben. — Ebből is látható, hogy a vendéglős-kocsmároság akaratát és érdekeit felső helyen való biztosítását is keresztül lehet vinni, csak akarni, no és ami mindenekelőtt való — egyesülni és tömörülni kell.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelemztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadó”-t a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, hogy szíveskedjenek a kiadóhivatala' egy levelező-lapon értesíteni.

Szívós kávéháza. Budának volt kedveltet vendéglőse, mint előzőleg jelez- tük, az ottani „Hiladelphias” nagy kávéházat (Alagut-utca) megvette, azt modern új berendezéssel látta el és ünnepélyesen e hó 8-án nyitotta meg.

Lakatos Antal, széles körben ismert szaktársunk, a marostordai Ratosnyán a régi jöhrnevi „Bárány” fogadót átvette. Sok szerencsés.

Kandora István, a vas megyei Nagykajdon a nagyvendéglőt saját kezelésébe átvette.

Esztergályos János e hó 1-én a IX., Soroksári-ut 18. sz. alatti Frankle vendéglőt megvette. Az új berendezett üzlet jófogalmát ismert jó borai és konyhája már is fellendítették.

Nagyminályon Barnai Andor szaktársunk fogadóját *Füredi Manó* szob-

ránci és előnyösen ösmert ungvári vendéglős, a m. hó közepén átvette.

Budapesten a főposta mellett (Városház-u.) levő vendéglőt *Bischof Ödön* ismert fővárosi vendéglős megvette.

Brassóban az Európa fogadót, mint előzőleg jelentettük, *Forkert Rudolf*, ottani jöhrnevi vendéglős megvette. *Forkert* szaktársunk a nagy üzletet egész ugyan rendezte be és saját kezelésébe a m. hó folyamán vette át.

Nagybányán a „Korona” szállodát *Reichenberg Ignác*, a debreceni *Frohner* fele fogadó volt szobapincére e hó elejével átvette.

Vadkerty Antal előnyösen ismert vendéglős szaktársunk a VI., Podmanicky-utca 4 sz. a Poródos fele vendéglőt átvette s azt ünnepiesen e hó elejével nyitotta meg.

Szabó Kálmán szaktársunkaThököly-ut 21. sz. a. Nádaifele vendéglőt megvette és újból átalakította. Üzlete menetet saját term. moóri borával biztosítja.

Hajdudorogon a Novella-fogadó új gazdája *Bene János*, (nem Sándor, mint előző számnak írta) aki Pöstyén- és Tusnádfürdőknek volt ismert főpincére, üzletét e hó 28-án veszi át s azt ünnepélyesen Szilveszter napján fogja megnyitni.

A „Nagypityer” gazdája, Szombat helyen az ismert „Nagypityer” vendéglőt, bátyja elhalálása következtében *Stirling Adolf* szaktársunk vette át.

Baller József ismert szaktársunk a VIII., népszínház-utca 30. sz. alatti Piskóty-fele vendéglőt megvette s azt ugyan rendezte be. Szekszárdi és moóri borai miatt az üzletet sokan látogatják.

Nagykörösn a városi szállodát, mely eddig Scheiber és Fleischmann vezetésé alatt ment, *Fleischmann Gyula* szaktársunk a saját neve alatt vezeti tovább.

Közegen, mint előzőleg írtuk, *Kováts József* szaktársunk egy a mai kornak megfelelő modern fogadót építtetett. A jó konyhájáról ismert Kováts fogadós a nagy kényelemmel berendezett üzletét, mely a keresek, utazóknak kellemes szállóját fogja képezni, a m. hó 1-én nyitotta meg ünnepélyesen.

Scheidi József, a VII. kerület István-ut 35. sz. a. Vojtek-fele vendéglőt megvette és azt ugyan berendezte a m. hó elejével nyitotta meg ünnepélyesen.

Sopronban a Magyar című vendéglőt *Sommer Mihály*, a budapesti Páris fogadónak volt főpincére megvette, s azt saját kezelésébe a m. hó folyamán vette át.

Veszter András az V. ker., Árbóc-utca 4. sz. alatti vendéglőt megvette. Üzletének jöhrjét és menetet jó borával törekszik fenntartani.

Belényesen a Városi szállodát *Frei-feld Mór*, volt margittai fogadós szaktársunk átvette. Az új gazda üzletét ez

alkalommal ujan renoválta és rendezte be.

Kardos János volt Német-uteai ismert vendéglős szaktársunk a Szövetség-utca 24. sz. alatti Dénes-fele vendéglőt átvette s ünnepélyesen e hó 1-én nyitotta meg.

Sepsizentgyörgyön a Hungária szállodát **Mayer Vilmos** gyergyoszentmiklósi szállodás szaktársunk kibérelte. Mayer szaktársunk a Hungária egyik nagy éttermi helyiséget modern stílusú kávéháznak rendezte be és a szép üzlettel saját kezelésében e hó utoljána fogja megnyitni. Sok szerencsét!

Kardos József az alsóendvai Tüskevendéglő volt főpincére, ívérével a Lendva melletti Hosszu falu község nagyvendéglőjét kibérelte. Sok szerencsét!

Engelman Vilmos régi szaktársunk a m. hó utoljával az Ulói-ut 81. sz. alatti „Arabs szürke” vendéglőt átvette. A jó hírű üzlet menétét pompás tolnai borával igyekszik biztosítani.

Sopronbeleden a „Vicaie” kocsmá-üzletet **Wurmfeld József** szaktársunk, volt rójtóki kocsmáros megvette s azt ünnepeisen a mai napon nyitja meg.

Ifj Peringer István, a III. ker., Vörösmarty-utca 45. sz. alatt egy a mai igényeknek megfelelő szép vendéglőt rendezte be, amelyet ünnepeisen e hó 1-én nyitott meg.

Zomborban a Mezei-fele kávéházat **Weinfeld Mór** megvette és azt újonnan renoválta és rendezte be.

Vince Pál, titeli vendéglős szaktársunk az ottani „Csajkás” szállodát a múlt hó elejével átvette. Vince szaktársunk üzletét ujan renováltatta és több kényelmes szobával bővítette ki.

Ésküdt János ismert fővárosi vendéglős szaktársunk, a IX., Mester-utca 22. sz. alatti újonnan berendezett vendéglőjét ünnepélyesen e hó 1-én nyitotta meg.

Bauer Mihály Szombathelyen, a Kosuth Lajos-utcában, a mai kor létszében egy csinos vendéglőt épített és rendezett be. Bauer szaktársunk az üzletet ünnepeisen december 1-én nyitotta meg.

Murlasits Pál szaktársunk, Budapest a VI. ker., Aradi-utca 11. szám alatt, egy csinos berendezésű vendéglőt nyitott.

Sterió Sándor ismert ferenc-téri vendéglős szaktársunk, a Dohány-utca 3. sz. alatti vendéglőt átvette. Karlócai rózsza borával üzlete menétét máris föllendítette.

Keresetnek I. t. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek hollétét, kártársi szívszögéből, a megtudni óhajtókkal egy levélapon közöljék.

Ungár Sándor volt veszprémi (nyitram. származású) főpincér hollétét egy levélapon **Bloch Sándor** főp. (Veszprém Elhte kávéház) kéri tudatni.

Cenger Béla pincér hollétét kéri tudatni öv. **Cenger József**. (Árad József főpincér ut. 6. sz.) **Burböffer György** volt srábhégyi (Svábhégy szálloda) főpincér címét M. Y. egy levélapon a „Fogadó kiadványtalan címén kéri tudatni.

Schuk József pincér hollétét egy levélapon **Luszty Gyula** főp. (Sepsizentgyörgy Városi szálloda) kéri tudatni.

Tibold Mihály ismert régi szaktársunk e hó elejével a Petőfi-tér 33. sz. alatti Csillag fele vendéglő vezetését átvette Szakavatottsága és jó modora biztosítja az üzlet jó menetelet.

Szombathelyen az állomás közelében lévő **Strobl István** kávéházát **Fatalin Elek** szaktársunk átvette s a ujan rendezett szép üzletet e hó 1-én nyitotta meg.

Boek József a Váci-ut 122. sz. alatti tetemesen megnagyobbított vendéglőben új rendszert vezetett be. A kecskeméti Szavigno-fele borairól jól ismert üzletében naponta páztori Lakatos Gyula hírneves zenekarát szerződtette, vasárnaponként pedig az ismert Boek-fele disznótorkot vezette be. A jól vezetett üzletet előkelő publikum látogatja.

Csornán az állomás közelében lévő Szőlő vendéglőt **Molnar János**, Devecserben a Fekete sas fogadóinak huzamod ideán át volt főpincére a m. hó folyamán átvette.

Posch János, a VII. ker., Thököly-ut 30. sz. alatt új, csinos vendéglőt rendezett be, s azt e hó 1-én megnyitotta. Derek gazdasszony nejének főzte biztosítja üzlete jömejét.

Hol rendeljünk papírt? Van szerencsém **valódi szegedi káldn örétű rózsza papírkáldn**ról az ármatat közölni s kérem h. megrendelések folytán papírkám minőségéről megköszöni. **Valódi Szegedi édes rózsapapír** a káldn 3 kor. 40 fill. **Valódi Szegedi felekes rózsapapír** a káldn 2 kor. 80 fill. — **Hováztí** **Ferenc Szeged**, fogadóskó papírkása (Tisza szálló volt szobaépincére.)

A **Vendéglősök Naptára** minden más naptártól. Vendéglősnek-kocsmárosnak tehát nincsen szüksége más naptárra. A „Vendéglősök Naptára” mint kézikönyv, mely minden kérdésben tájékoztat és utmutatással szolgál, egy kocsmáros szaktársunknál sem hiányozhatik. A „Vendéglősök Naptára” a „Fogadó” előfizetőinek 1 kor. 20 fill.

Helyváltozások. — Liptószentmiklóson a Hungária fogadó főpincérei állását **Ákossy Imre** foglalta el. Mellette m. segédp. **Ceiszberg Károly** és **Kapitány Gyula** működnek. **Szabó Mihály** Piskán a vasúti vendéglő főp. állását foglalta el. Mellette m. éth.: **Magas Lajos** és **Grünfeld Manó** és **Wittman Gyula** s-éth. működnek. **Kovacs Ignác** Déván a Kozponti fogadó főp. állását, régi helyét újból elfoglalta **Fradenjtély József** az iglői Vigaó kávéház főp. állását toította be. **Blahut Pál** a Bihari egyet és Nagyvárdi nemzeti-kaszinó főp. állását foglalta el. **Szalay Gyula** B.-csabán a vasúti vendéglő főp. állását foglalta el. **Miskolcon** a Bőcögő sörcsarnok főp. állását **Lüllik Jenő** foglalta el. U. itt az étteremben **Seibert Gyula** és **Deák Péter** mnt éth. működnek. A Mayer-féle Kispipa vendéglő főp. állását **Kováts István** tölti be. A Grand fogadó étter.-mében mnt előző **Amptman János** és **Sándor Károly** működnek. A Pannónia kávéház főp. állását **nyúl Honig Jenő** foglalta el. A Korona szálló kávéházában **Pikler Sándor** mnt felszolgáló működik. Páspökáldalmas a vasúti vendéglő főp. állását **Kornyos Béla** tölti be. Érsekújváron a Vasúti vendéglő III. o. étterme főp. állását **Koloszár Gusztáv** és **Jukszits Lajos** töltik be. Zalaegerszegen a Bárány fogadóban **Tonnesz Ferenc** főpincér mellett **Somogyi János** éth. nyert alkalmazást; u. o. a süsésár-

nok főp. állását **Puer Géza** tölti be. A Korona fogadó főp. állását **Bakó Lajos** foglalta el. Pozsonyban a Nemzeti fogadó szobaép. állását **Grätz Vilmos** tölti be. Sopronban a Pannónia fogadó főp. állását **Watsék Imre** toította be; mellette mnt előző **Manár Viltor**, **Horváth Béla** és **Horváth Antal** működnek. U. itt a szobaép. állást **Kern Endre** foglalta el. A kantszó étteremben **Nika Vince** főp. állását mnt éth. **Schváts Géza** működik. U. i. a söröcsarnok főzetőp. állását **Csányi Ignác** tölti be. A Fehér rózsza fogadó főp. állását **Albert Jenő** foglalta el. Pozsonyban a Palugyay nagyfogadó főp. állását **Jäger János** foglalta el. Alsóendván a Kézponti kávéház főp. állását **Karny Ferenc** tölti be míg a Ferenczy vendéglő főp. állását **Arnyék Lajos** foglalta el. Szonbathelyen a Herits vendéglő főp. állását **Zsamboky Béla** tölti be. **Unger Mihály** u. itt a Szabaria kávéház főp. állását foglalta el. **Csigó Ferenc** a felsőbüki nagyvendéglő főp. állását tölti be. Szombathelyen a Hungaria fogadó főp. állását **Bergesz** (nem Bergesz) Sándor toította be. **Krausz Sándor** a miskolci Kereskedők és Gazdák köre vendéglőjének főp. állását foglalta el.

Hirdetmény.

A **Győri pincér-egylet** vezetőségutadja a szakmabeli érdekelttséggel, miszerint: az Egylet

Ingyenes elhelyező irodáját **Arany János-utca 22. sz. alatt** megnyitotta. Telefon (interurban) 378.

Az iroda elhelyez minden a szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó, férfi és női alkalmazottakat.

A rendes egyleti tagok elhelyezése ingyenes!

A nem egyleti tagok, női és stb. segédalkalmazottak elhelyezése e ugyan-csak díjtalan és csupán csak a formleről irodai költségeket, —levél, távirati díj, — tartoznak megtéríteni, ugymint a tagok.

A „Győri pincér-egylet” tisztelettel fölhiatja az egész ország vendéglőseit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadóseit, vendéglőseit és kávéházait az **ingyenes elhelyező támogatására**. Tehát rendeléseket bárhova, illetve bárhonnán elfogad és azokat a legnagyobb pontossággal eszközözi.

Elhelyezést csak egyleti tag nyerhet, miért is az elhelyezésért jelentkezők tartoznak az egyletbe belépni.

Tagdíjak: I. o. fő- és fizetőp. 3 kor., II. oszt. éttermi, kávéházi-segédök, szákaes, cukrász, kávéfőző és I-só szállodai kapus 2 kor., III. oszt. borfiu, kávéselegény, csapos és szállodai bérsz. 1 kor. 20 fill., beiratási díj 1 kor.

Szobeli rendelések és jelentkezések részére a **hivatalos órák** d. e. 8—12 ig, d. u. 2—5-ig tartanak. **Vasar- és ünnpnapokon** d. e. 10—12-ig.

Levél és sürgőnyeim: **Pincér-egylet Győr.**

Kelt Győr, 1908 június hó.

Denes Miklós
jegyző.

László József
elnök.

NYILT-TÉR.

Eltismerő levél.

Tekintetes *Herczog Sándor* urnak *Cskortanya*.
Keresni kell a szavakat az elismerésé, de nem csak szavakra méltó elismerést érdemel az *Ő által küldött „Krisztály” borszűrő*, mely oly kitűnő, a minő még eddig nem letezett. Kíváncsi, hogy ne csak a szavak diesérjék, hanem méltó sikert is érjen el találmányával. Sziveskedjék kérem egy szűrőcsokot küldeni. *Győr, 1908. október 7-én.*

Tisztelettel
Mojzer Ferenc
„Bárány” szállodás.

Tek *Singer Antal* és fia uraknak *Szeged*.

A nekem Önök által szállított 2 mahagon tekeasztal, egy külszínre, mint minőségére nézve kitűnő. Fogadják a legészintebb köszönetemet s biztosítom, hogy cégüket minden ösmérsőtnök ajánlani fogom. Tisztelek. J.
Nyiregyháza 1907. Róth Sámuel kávé.

Pincér-tanonc. Jó házból való (két gimnáziumot végzett) 13 éves fiút szállodába vagy nagyobb étterembe „pincér-tanonc”-nak ajánlunk el. Fogadós vendéglős szaktársaink a fiu emélt kiadói hivatalkunkban meg tudhatják

EGYRŐL-MÁSROL*.)

Halló csolnakos . . .

*Halló! csolnakos, jer ide,
Vigy a viz tulsó felire;
Gyorsan vigy, szállj mint a madár,
Odadát rég valaki vár . . .*

*Nézd, ott van a kis házúkö,
A fala fehér mint a hó,
Oda szállj . . . vedd az evezőt
S evezz, ne sajnáld az erőt.*

*Mért bámulsz rám oly szörnyűen,
Tán nem tudsz járnai a vizen?
Ha tudsz, hát menj a mint lehet! —
Rózsám már vár és integet . . .*

*Csobban a hab s a vizen út
Nyilként röpiit csolnakát;
Közben alig hallik szava —
A lány nem lesz tied soha . . .*

Matsád János.

A gasztronómia történetéhez.

Molnár Sándort, az Orient érdek fogadóit, nemcsak a fogadós és vendéglős-iparhoz tartozók ismerik mind jól, hanem a külföldön is, melynek majd minden zegzugát bejárta. Egy ilyen külföldi útjában s valahol Kairóban, találkoztott Newham angol ezredessel, aki nagy világlátottságán kívül, arról is híres volt, hogy a gasztronómiában a legnagyobb rekordot ő érte el. Ez a híres férfi, aki Londonban 100 koronás ebédet evett végig, de a kontinensen egy kurta kocsmában 30 fillért is megebédelt, — beszélte

Molnár fogadósnak, a kairói Grand hotel teraszán ezeket:

— Japánban egyszer vendég voltam és csupa udvariasságból kénytelen voltam megenni egy egész nyers halat. De azért azt mondhatom, hogy a japániai ügyes szakácsok Olyan consommélevet tudnak főzni, amely atlátszó és tiszta, mint a víz, pedig különféle halakból és húsból készíttik és nagyon izletes. Kínában is csodálatos ételekkel traktálták meg. A többi között olyan tojással, amely már 40 év óta volt egy különleges módszer szerint gipszbe eltelve. Az ilyen tojás teljesen hasonlít külsőleg az egészen keményre főtt tojashoz, de a sárgája az évek folyamán egészen megfeketedik. Levelekbe burkolt disznómájjal is sokszor vendégelték meg. Ezt azonban mindig bizonyos undorral ettem. Afrikában sokszor sült kígyóval táplálkoztam; Transzvalban gyököt is ettem és jól esett, mert gyötört az éhség. Sok medvehúst is fogyasztottam életemben. Oroszlanra is sokszor vadásztam, többet el is ejtettem és megsütöttem belőlük egy-egy darabot, de a husát nem bírtam megenni. Különbö nem is hallottam, hogy valaki valaha oroszlanhúst evett volna. Ezeknek az állatoknak csak esontjuk, izomzatuk, azokivóll egy kevés zsirjuk van, a húsérteg azonban alig számottevő rajtuk. Tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy Monte-Carloban van a legrafináltabb, de egyuttal a legdrágább konyha az egész világon!

Mikor pedig mindezt elmondta, egy — becsinalt szarnyas-egér, rántott sáska, bagoly stb. efeleből álló vacsorára invitálta Molnár Sándort, amelyre az ezredes egyik keleti ismerőse hívta meg. Molnár fogadós azonban, sürgőnyvel igazolta, hogy: Kairóból még az nap el kell utaznia.

Külömbőség.

— Mi a különbség az Alma és a Szilva közt? — kérdezi Balambér.

— Az egyik gömbölyded, a másik hosszukás! — fejté meg Bende kollega.

— Nem a hékás, szól Balambér . . .

A különbség az, hogy a szilvából szilvriumot lehet, de az almából almáriumot nem lehet készíteni.

Szerkesztői üzenetek.

Azon előfizetőink, akik a hozzánk nézett leveleik fele leltet nem kapták, a megjelölt címet, jelen rovatunkban találhatják. A sors-k. áronként csak előfizetőinknek való zónok.

A Vendéglős Napirta t. rendelőit a kiadóivalat ezuttal értesíti, hogy a rendelt napirták a mai és a holnapi postával adtnak fel. Akik a napirtát utóvetelesen rendeltek, sziveskedjenek a küldemény átvételére nézve figyelemmel lenni.

Szele S. J.-Árökszállás. A hozzánk intézett és a vegyészett kohójába tartozó kérdésére, következőleg válaszolunk: A *Fiuminott* benzine marott posztódarabbal addig dörzsöljük a foltot, amíg az el nem tűnik. A dörzsölést gyengén kell végezni, nehogy a posztónak tisztítóadó helyét koptassuk. De van más módja is. A petróleumos terítke jó minőségű itatopapírral állítsunk és *mérsékelt* melegített vasalóval simítsuk. Nebány simítás után

ujabb ilyen papírost teszünk rá és ezt feiváltva addig folytatjuk, míg a folt (pecsét) eltűnt. Tessék alkalmazni módját alkalmazni, esztelg mind a kettőt, ha az egyik vagy másik nem vezetne célra. Üdvözlét.

R. J.-né Lövő. A lapok bizonyára utközben kalótlókat el. tekintettel arra, hogy vissza nem érkeztek. Kért számkot azonnal elküldök. Üdvözlét. — Sz. Gy. Szolnok. A napirta küldés késői körülménye nem a mi mulasztásunkból történt, de bárhogyan is történt az ideivel megleteően pótolhatjuk. Szives üdv! — W. M. Medgyes. Szives és gyors értesítésért őszinte köszönet és üdv! — Sz. L. Bpest. Az örömteljes hír nekünk is örömet okozott. Hasonló sok jól kívánók és — gratuláljuk! — S. J. Nagyszombat. Kért lapot azonnal küldtünk. — L. Gy. S. szil-györgy. Kérdeztél címet „Keresletnek” rovatba feltűk. — B. L. Hatvan. A C-m. ügyben mi eljártunk, — az a kérdés, hogy az a vállalat, amely az ön panaszra nem az első panasz — intézkölte-e azonnal a sürgetésre. Nagyon helyesen teszi, ha a Consom-féle dolgokat nem forja az ösmérsőtnök ajánlani. Üdv! — T. L. Csap. A dolgokat b. sorai értelmében tudomásul vettük. Kiadóhivatalkunk egyben köszönettel nyugtatja a 1/4 valamint a G-k ur részéről küldött előf. és napirtai díjakat. Egyébként — üdvözlöjük!

Kisebb kávéház

forgalmas (szép vidéki) város földterén, más vállalat miatt azonnal

átadó.

Cím e lapok kiadóhivatalkában

BLAU NATHAN a Dunántul legnagyobb helyeszközü intézete Szombathelyen.

Elhelyez szállodai, kávéházi és vendéglő számláztat. Közvetül számladok, vendéglők és kávéházak eladását. Pontos eljárás. Azonnali intézkedés. TELEFON 287. — TELEFON 287.

Mozgófénykép-Színház

teljesen új és modern berendezéssel, Buffet és mellékhelyiségekkel, étterem és kávéháznak is alkalmas, délvideki városban, megyeszékhelyen, bekövetkezett változások miatt társat keres, esetleg eladó. Cím a kiadóhivatalkában.

*) Mutató az 1909-iki „Vendéglős Napirtárol.”